BYGGFÖRETAGEN

Klimat- och näringslivsdepartementet
Dnr KN2026/01175
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se

Stockholm 2026-10-28

Byggföretagens yttrande över betänkandet Vägen mot utfasning – Styrmedel för ett fossilfritt samhälle (SOU 2026:33)

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivar-organisation och organiserar ca 4.000 bygg-, anläggnings- och specialföretag.

Byggföretagen har tagit del av rubricerad rapport och lämnar ett remissyttrande enligt nedan.

Sammanfattning

Byggföretagen är i huvudsak positiv till betänkandets genomlysning av, och förslag på, styrmedel som påverkar utfasning av fossila bränslen i berörda sektorer. En utredning av det här slaget har efterfrågats under lång tid och resultatet kommer att vara till god hjälp för fortsatt utveckling av svensk klimatpolitik, både innan och bortom 2030.

Byggföretagen delar ambitionen att fasa ut fossila bränslen och att stärka elektrifieringen. Omställningen behöver dock utformas så att den är kostnadseffektiv, långsiktigt förutsebar och praktiskt genomförbar även för bygg- och anläggningssektorns företag. För det krävs att kostnadsstyrning kombineras med fungerande teknik, ladd- och elnätsinfrastruktur, långsiktiga investeringsstöd och förutsebara regler.

Fordon och arbetsmaskiner är samtidigt stora och långsiktiga investeringar för företagen. De påverkar kapitalbindning, finansiering, restvärden, produktionskapacitet och möjligheten att fullgöra ingångna entreprenadavtal. Företagen behöver därför väl genomtänkta, stabila och långsiktiga spelregler. Styrmedel, skatter, stödformer och tekniska krav bör inte ändras på ett sätt som försvårar investeringsbeslut eller gör att företag riskerar att stå med kostsamma tillgångar som inte längre motsvarar verksamhetens förutsättningar.

Byggföretagen ansluter sig till Transportföretagens och Svenskt näringslivs remissyttrande i de delar som rör reduktionsplikt, drivmedelsbeskattning, lätta nyttofordon, arbetsmaskiner, ladd- och elnätsinfrastruktur, investeringsstöd samt behovet av löpande konsekvensanalyser och kontrollstationer. Byggföretagen vill därutöver särskilt framhålla följande:

Byggföretagen
Post Box 5054 102 42 Stockholm **Besök** Näringslivets Hus, Storgatan 19 **Telefon** 08-698 58 00, byggforetagen.se
Fakturor www.byggforetagen.se/faktureringsadress

Kostnadsökningar måste bedömas utifrån bygg- och anläggningssektorns faktiska förutsättningar

Höjda kostnader för diesel, biodrivmedel och transporter påverkar bygg- och anläggningsföretag direkt genom arbetsmaskiner, materialtransporter och lätta servicefordon. Många företag har små marginaler, avtal med begränsad möjlighet till kostnadsreglering och begränsade möjligheter att snabbt föra kostnadsökningar vidare.

Konsekvensanalyserna bör därför fördjupas innan förslagen genomförs. De bör särskilt belysa effekterna för små och medelstora företag, regionala marknader, företag med långvariga entreprenad- och upphandlingsavtal samt verksamheter som är beroende av diesel i avvaktan på att kommersiellt fungerande eldrivna alternativ finns tillgängliga.

Styrmedlen bör också följas upp löpande i kontrollstationer. En samlad bedömning bör löpande göras av prisutvecklingen för drivmedel, reduktionsplikt, ETS 2, elpriser, biodrivmedel och företagens faktiska investeringsförmåga.

Lätta lastbilar bör behandlas som arbetsfordon

Lätta lastbilar är för många bygg-, anläggnings-, installations- och serviceföretag nödvändiga arbetsredskap. De har andra användningsmönster, nyttolastkrav och möjligheter till laddning än personbilar. Byggföretagen delar därför bedömningen att en generell skärpning och förlängning av malus för lätta fordon riskerar att öka företagens kostnader innan eldrivna alternativ, laddinfrastruktur och elnätskapacitet är tillräckligt tillgängliga. Lätta lastbilar bör undantas från den generella malusskärpningen eller omfattas av ett separat system som beaktar transportnytta, nyttolast, påbyggnader och faktiska omställningsförutsättningar.

Långsiktiga spelregler krävs för investeringar i elektrifierade arbetsmaskiner

För bygg- och anläggningssektorn är det särskilt viktigt att omställningen av arbetsmaskiner, materialtransporter och lätta nyttofordon sker i takt med att eldrivna alternativ, ladd- och nätinfrastruktur samt långsiktiga och träffsäkra investeringsstöd finns på plats.

Fordon och arbetsmaskiner utgör för många företag några av de största enskilda investeringarna i verksamheten. Det handlar inte bara om inköpspriset utan också om finansiering eller leasing, ladd- och energilösningar, elnätsanslutning, service, anpassning av arbetsplatser och osäkerhet om teknikens framtida värde. För mindre och medelstora företag kan ett felaktigt eller för tidigt

investeringsbeslut få betydande konsekvenser för likviditet, konkurrenskraft och möjligheten att delta i upphandlingar och entreprenader. Det är därför avgörande att omställningen vilar på väl genomtänkta och långsiktiga spelregler. Stöd, skatter och andra styrmedel måste vara tillräckligt stabila och förutsebara för att kunna vägas in när företagen fattar investeringsbeslut.

Byggföretagen hänvisar därför till sitt yttrande över Energimyndighetens förslag om utvecklingen av klimatpremien för miljöarbetsmaskiner, diarienummer KN2026/01362. I detta yttrande tillstyrker Byggföretagen att stödet till arbetsmaskiner bryts ut ur förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon och regleras i en egen förordning för eldrivna arbetsmaskiner. Ett sådant stöd bör utformas till att:

- vara långsiktigt och förutsebart;
- omfatta både köp samt operationell och finansiell leasing;
- innehålla högre stödnivåer för små och medelstora företag;
- omfatta ladd- och tankinfrastruktur, inklusive mobil infrastruktur och energilager för tillfälliga projekt;
- omfatta kostnader för nödvändiga elnätsanslutningar, där det är förenligt med statsstödsreglerna;
- omfatta terrängvagnar och andra relevanta arbetsmaskiner, exempelvis eldrivna dumprar.

Byggföretagen vill tydligt understryka att stöd till leasing, ladd- och tankinfrastruktur och högre stöd till mindre företag är avgörande för att omställningen ska nå hela branschen.

Laddinfrastruktur och elnätskapacitet är fortsatt en avgörande flaskhals

Bristen på väl utbyggd, ändamålsenlig och tillgänglig laddinfrastruktur är och förblir en av de största flaskhalsarna för elektrifieringen av bygg- och anläggningssektorn. För arbetsmaskiner och fordon räcker det inte att räkna antalet publika laddpunkter. Laddningen måste fungera där maskinerna och fordonen faktiskt används och står: på byggarbetsplatser, depåer, terminaler, täkter, hamnar och hos kund. På många sådana platser saknas företagen rådighet över marken, kostnaderna för utbyggnad är höga och tillgänglig nätkapacitet är otillräcklig.

Ansvarsfördelningen för att undanröja dessa hinder måste därför tydliggöras och kan inte i praktiken läggas på det enskilda bygg- eller anläggningsföretaget. Staten behöver tillsammans med berörda myndigheter, kommuner, elnätsföretag och marknadsaktörer säkerställa en samordnad och framåtblickande utbyggnad av ladd- och elnätsinfrastruktur. Det kräver bland annat tidiga besked om nätkapacitet, kortare ledtider för anslutning och förstärkning, bättre samordning

mellan stöd till maskiner och infrastruktur samt möjlighet att stödja permanenta och tillfälliga anslutningar, mobila laddlösningar och energilager. Utan sådana åtgärder riskerar kostsamma investeringar i eldrivna fordon och arbetsmaskiner att inte kunna användas effektivt i den dagliga verksamheten.

Ett stöd är mest verkningsfullt om företaget får besked innan investeringen i maskin eller laddinfrastruktur beställs. Långa handläggningstider skapar osäkerhet, förseningar och en särskild risk för mindre företag med begränsade marginaler. Byggföretagen anser därför att regeringen bör säkerställa:

- tydliga och korta handläggningstider för klimatpremien;
- löpande information om kvarvarande stödmedel;
- en samordnad ingång för stöd till arbetsmaskiner, fordon, laddinfrastruktur och nätanslutning;
- en ansvarig kontaktpunkt och tidiga besked om nätkapacitet och platsförutsättningar.

En sådan samordning är särskilt viktig för små och medelstora företag, som annars behöver hantera parallella ansökningar hos flera myndigheter och aktörer. Transportföretagen beskriver samma behov av en samlad process med tydliga tidsramar och tidig prövning av nätkapacitet.

Rådgivning är ett komplement, inte en ersättning för investeringar och infrastruktur

Rådgivning kan dock inte ersätta långsiktiga investeringsstöd, fungerande laddinfrastruktur, snabbare nätanslutningar och ekonomiskt hållbara villkor för företagen. Rådgivningen bör därför kompletteras med ett tydligt offentligt ansvar för att undanröja de strukturella hinder som företagen själva inte råder över, framför allt bristande laddinfrastruktur, otillräcklig nätkapacitet och långa ledtider för anslutning.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Johan Deremar, nationalekonom, johan.deremar@byggforetagen.se alt. 070-55 86 744.

BYGGFÖRETAGEN

Kristoffer Tamsons
Verkställande direktör